Kerk is er en zij wordt vergaderd en zal straks heerlijk gezien worden. Wij zijn daar zeker van door het geloof in onzen Heere Jezus Christus, waarmee we belijden: IK GELOOF' één, heilige, algemeene — en het is onze troost, dat wij daar nu bij mogen voegen: CHRISTELIJKE Kerk. Gode zij dank de Kerk is niet van ons en zij behoeft er door ons werk niet te komen. Zij is van Christus en Hij bouwt haar.

Maar niemand vergete daarbij, dat Hij haar vergadert en toebereidt door het WOORD, door DE PREDIKING. Want de fundamenten van het heilige Jeruzalem droegen voor Johannes' oog de namen van de APOSTELEN des Lams!

Thans meenen velen, dat er wonderen zullen gebeuren als de Christenen maar eens met elkaar gaan praten. Van samenspreking verwachten velen de genezing van alle kwalen der Kerk. Maar zoo leert de Schrift het ons niet. In de fundamenten van het heilige Jeruzalem zag Johannes niet de sigmata van conferenties en congressen, maar de namen van de APOSTELEN, van de Getuigen, van de Predikers. De Kerk heeft hier in Nederland dan ook alle eeuwen beleden, dat het Evangelie zijn loop nemen en de Kerk gebouwd worden zou, indien er was de zuivere bediening des Woords.

Daarom als men vandaag ook onder ons zegt, dat we toch alles en alles moeten doen voor de eenheid van de Kerk, dan zeg ik: ongetwijfeld! Doch dan moge voorts ieder onder ons verstaan, dat ALLES wat we kunnen doen is: bidden en werken voor de zuivere bediening des Woords.

En nu weet ik wel, dat degenen, die zoo luide roepen, dat wij noodig met de leden van de synodocratische kerken moeten gaan samenspreken, aanstonds zullen zeggen: Maar wij willen in dat samenspreken ook niets anders doen dan aan hen het Woord bedienen. Doch als dat volle ernst is, moet toch gevraagd, waarom wilt Ge dat toch bepaald door samenspreking? Het is immers niet in te zien, welke winst dat voor de vergadering der Kerk zou hebben. Die vergadering wordt toch niet gediend met hoffelijkheden en inschikkelijkheden, maar alleen door den zuiveren dienst des Woords. Daarom is het niet de vraag, of wij wel alle hoffelijkheden en inschikkelijkheden, die de menschen begeeren hun ook gegeven hebben. Want aan het begeeren der menschen zal ook op dit punt geen einde zijn. Maar de vraag is, of door ons het Woord klaar en duidelijk is gesproken en wordt gesproken. Daar moeten we voor ijveren, dat het Apostolische Woord helder uitklinke. Want dit is de beste en ook de eenige dienst, die wij voor de eenheid en heiligheid en algemeenheid der kerk kunnen verrichten.

Met degenen, die het Woord ongehoorzaam zijn, moet men geen conferentie beleggen om na te gaan wat er kan worden gedaan om de eenheid der kerk te bewerken en hun zoo den indruk geven alsof het middel voor de bewerking van de eenheid en de heiligheid en de algemeenheid der kerk nog moest worden gevonden. Dat middel is er al. Het is de prediking des Woords. En het komt er voorts alleen op aan, dat wij onszelf en anderen toeroepen dat Woord ter harte te nemen.

Er is voor de Kerk dus niets beters te doen, dan biddend te ijveren voor het behoud van den zuiveren Woorddienst. Daarom geschiedt er door Gods genade hier in Kampen het beste wat er voor de vergadering der Kerk kan gedaan. Want onze Theologische Hoogeschool wil niet anders dan jongemenschen toerusten, opdat zij bekwaam zullen zijn voor den Dienst van dat Woord, dat fundament van den Kerkmuur. En wat is het een weelde van genade, broeders en zusters, dat de Heere na jaren van scholastieke verslapping, door de vrijmaking aan onze Theologische Hoogeschool weer nieuwe en heilige bezieling voor het onderzoek van Zijn Woord heeft doen opleven.

O, bidt, als Ge straks naar Uw haardsteden zijt teruggekeerd, dat de Heere dit bevestige en doe toenemen. Bidt voor onze School en hebt voor haar gaarne en gewillig Uw offers gereed. Bouwt zoo de School der Kerken. Want dat is het beste wat Gij voor die Kerken kunt doen. En zoo doet Ge ALLES en ALLES om tot eenheid te komen, en opdat de algemeene Kerk vergaderd worde.

O, ik weet wel, dat dit door velen rondom ons dwaasheid wordt genoemd. Die meenen, dat een Schooldag als wij hier houden niet anders is dan aanblazen van het sectarische vuur.

En die meenen, dat de instandhouding van de School hier in Kampen slechts een hinderpaal te meer is op den weg naar de eenheid.

En inderdaad men kan ook vragen, hoe dit nu de eenheid der Kerk moet bevorderen, dat wij hier nota bene een aparte School in stand houden.

En wie die eenheid door menschelijk overleg wil bereiken, kan op die vraag 't antwoord niet vinden. Maar wie gelooft, dat CHRISTUS, dat HET LAM het is, die Zijn Kerk vergadert en toebereidt en zich daarom alleen door Christus wil laten gebieden, en zoo dus verstaat, dat DE PREDIKING des Woords het is, waardoor de Goede Herder Zijn verstrooide schapen zoekt en bijeenbrengt, die ziet voorts van alles af en hij begeert alleen, dat die rechte PREDIKING in stand worde gehouden en in dat geloovig begeeren zegt hij dan — en zeg dat allen nu — tot onze Theologische Hoogeschool: Om 's Heeren Huis — waar ook Gij aan bouwt — zal ik het goede voor U zoeken.

De heer P. Jongeling sprak over:

Kerkstrijd en Wereldworsteling

In den kerkstrijd van de laatste jaren klonk soms de vermanende en bezwerende stem van menschen, die tot ons zeiden: „wees desnoods bezwaard, maar maakt u toch niet vrij! Het is nu geen tijd voor verder gaande kerkelijke verdeeldheid. Een nieuwe droeve verzwakking van het interkerkelijke protestantsche eenheidsfront zal er het gevolg van zijn en in allerlei organisaties zullen we er de onaangename gevolgen van ondervinden. Denkt toch aan de groeiende gevaren van de zijde van Rome en het communisme!"

Nu kunnen we aanstonds deze vermaning retourneeren als onjuist geadresseerd. N i e t w ij t r o k k e n d e s c h e u r. Niet wij legden bovenschriftuurlijke bindingen op. Niet wij hebben geschorst en afgezet. Als men bovenstaande waarschuwing wil adresseeren, dan moet men haar richten aan de verantwoordelijke Synode en aan allen, die haar in haar machtsoverschrijding steunden.

Afgezien echter van de onjuiste a d r e s s e e r i n g is er toch ook van den i n h o u d dezer vermaning nog wel iets meer te zeggen. Ze gaat uit van een bepaalde rángschikking der dingen in p r i m a i r e en s e c u n d a i r e, e e r s t e r a n g s en t w e e d e r a n g s zaken.

Primair zijn in dezen gedachtengang het „interkerkelijk eenheidsfront" tegen Rome en Moskou, de georganiseerde christelijke actie, den strijd dien we „op allerlei levensterrein" hebben te voeren, de vele bunkerstellingen, die wij gebouwd hebben tegen de revolutie.

Secundair is de reformatorische strijd om de volle heerschappij van Christus in Zijn kerk. Die strijd moest wel gevoerd worden, maar slechts voor zoover de primaire zaken, de dingen van den e e r s t e n rang, daardoor niet in gevaar gebracht worden.

Primair de wereldworsteling, secundair de kerkstrijd.

De gedachtengang is niet nieuw. Vóór den oorlog drukte eenmaal een onder ons zeer bekende staatsman er zijn spijt over uit, dat de theologen tegenwoordig niet meer in het Latijn polemiseerden, daar dan het gewone kerkvolk er niets van gewaar zou worden en er geen onrust zou ontstaan op allerlei terrein. In wezen was dit toch reeds een terugbegeeren van den „Roomschen tijd" en een miskenning van de groote goederen der reformatie: prediking in de volkstaal, wegvaging van den scheidsmuur tusschen den „clerus" en de „leeken".

I s b o v e n s t a a n d e r a n g s c h i k k i n g v a n p r i m a i r e e n s e c u n d a i r e d i n g e n j u i s t ?

A l s g e d a a r „ja" o p z e g t, d a n z a l d e g a n s c h e S c h r i f t t e g e n u o p s t a a n ! W a n t d e HEERE t r e k t i n Z i j n W o o r d d e l i j n p r e c i e s a n d e r s o m.

Als Mozes voor het kerkvolk Israël zijn profetische zwanenzang zingt, dan teekent hij met één machtigen, gebeeldhouwden zin hoe de HEERE de lijn der wereldgeschiedenis trekt:

„Toen de Allerhoogste aan de volken de erfenis uitdeelde, toen Hij Adams kinderen vaneen scheidde, heeft Hij de landpalen der volken gesteld naar het getal der kinderen Israëls. Want des HEEREN deel is Zijn volk, Jacob is het snoer Zijner erve".

Hier zet de Heilige Geest het kerk-volk Israël in het c e n t r u m der wereld, in het h a r t der historie. Van het begin af heeft de HEERE lot en landen der volkeren zóó bepááld als het belang van Zijn volk, Zijn kerk het vraagt.

D e k e r k g e s c h i e d e n i s i s d e s p i l w a a r d e w e r e l d g e s c h i e d e n i s o m d r a a i t.

Als in oud-testamentischen tijd beurtelings Egypte, Assyrië en Babylonië sterk worden en weer ineenstorten, dan ligt d e s l e u t e l van dit gebeuren in J e r u z a l e m, i n d e n t e m p e l, in de trouw en ontrouw van het oud-testamentische kerkvolk, en in het voortschrijden door de eeuwen van den Vorst Messias, Die snellijk tot Zijn tempel wil komen en de tijden vol maakt.

Als het achterlijke Perzië plotseling uitgroeit tot een wereldmacht en Cores zijn onweerstaanbaren zegetocht houdt, dan kan geen moderne historievorscher u dit raadsel verklaren. Maar de eenvoudigste onder ons, die van God geleerd is, slaat zijn Bijbel op bij Jesaja 45:

„Alzoo zegt de HEERE tot Zijn gezalfde, tot Cores, wiens rechterhand Ik vat, om de volken voor zijn aangezicht neder te werpen..... o m J a c o b M i j n s k n e c h t s w i l, e n I s r a ë l, M i j n s u i t v e r k o r e n e n".

Dáár ligt de sleutel.

Als Augustus op den wereldtroon zit en zijn bevel tot de groote volkstelling geeft, dan meent de keizer: Dat is voor de organisatie van mijn machtig rijk. Maar de HEERE zegt: Neen, dat is opdat die arme Joodsche timmerman Jozef met zijn ondertrouwde vrouw Maria naar Bethlehem zullen trekken, want dáár moet de Christus geboren worden.

Wie nu zegt: Dat gold alleen voor de oud-testamentische bedeeling, die heeft nog niets gezien van de eenheid der Schrift en nog niets verstaan van wat de Heilige Geest in de Openbaring van Johannes tot de kerk zegt.

Een Nederlandsche theoloog heeft over die Openbaring van Johannes een boek geschreven, dat den titel draagt: „Hoofdsom der historie".

Hoeveel er op den i n h o u d van dit boek ook aan te merken is, die t i t e l is juist. In het laatste Bijbelboek teekent de Geest ons de groote lijn der wereldgeschiedenis, van Christus' eerste komst tot Zijn wederkomst op de wolken.

En het thema dat telkens, van onderscheidene kanten, belicht wordt, is: d e t o t a l e o o r l o g t u s s c h e n d e k e r k v e r g a d e r e n d e C h r i s t u s e n d e k e r k v e r w o e s t e n d e s a t a n. De wereldhistorie is in haar kern kerkstrijd. Een strijd waarbij alles en allen partij zijn: de menschen, de staatkundige overheden, ja ook de redelooze natuur. Aardbevingen, pest, hongersnood, regen en droogte, de gebeden der heiligen, die in den hemel de groote gerichten over een afvallige wereld doen losbreken, alles is ingeschakeld in dezen kosmischen oorlog om de kerk.

Als we zóó eenmaal in de Schrift de lijn van kerkstrijd en wereldworsteling hebben gevonden, dán wordt ook de historie voor ons doorzichtig.

Wij zijn Nederlanders, Europeanen, geen afstammelingen van Sem, maar van Jafeth. In de dagen van Abraham, van David, van de profeten, waren onze vaderen een volk dat in duisternis wandelde.

Weet ge welk buurvolk van Israël hoogstwaarschijnlijk oorspronkelijk van Europeesche afkomst is geweest? De F i l i s t i j n e n, de bitterste vijanden van Gods kerk! Dat is onze familie!

Maar het heeft God behaagd om den apostel Paulus, toen de tijd vol was, in den nacht een gezicht te doen zien van een Macedonisch man, staande op den uitersten rand van Europa en roepende: Kom over en help ons!

Opdat vervuld zou worden het woord van den profeet Noach: „God breide Jafeth uit, en hij wone in Sems tenten!"

Zoo is het Evangelie tot Europa gekomen. En bij het licht van de Evangeliezon is Europa ontloken als een bloem, is het in den loop der tijden de koningin der aarde, de moeder van Amerika en Australië, de beheerscheres van Azië en Afrika geworden.

In onze dagen spreken we van den ondergang van het Avondland. Doch reeds eenmaal eerder heeft Europa sidderend geblikt in den afgrond van het nihilisme en den totalen ondergang. Dat was bij het einde der middeleeuwen, toen de christelijke kerk tot roomsche kerk was verbasterd en steeds dieper in de deformatie wegzonk.

In die dagen gaat uit ons werelddeel een geur van verrotting opstijgen en de gieren van Gods oordeelen die zich verzamelen waar het aas is (Matth. 24 : 28), beginnen te kringen boven Europa.

In de renaissance breekt het heidendom weer door. De zeden zijn totaal verdorven, de vorsten worden gruwelijke despoten, sociale onderdrukking drijft de wevers in Vlaanderen, de boeren in Zuid-Duitschland tot opstand. De eeuw van Luther kent al communisme en anarchisme.

Politieke kwalen, zegt ge.

Jawel, maar de kerkkinderen, die er mee besmet waren, hadden de infectie opgeloopen, omdat hun moeder hen niet meer voedde met zuivere, onvervalschte melk!

T o e n i s E u r o p a g e r e d g e w o r d e n d o o r d e r e f o r m a t i e d e r k e r k.

Toen Luther zijn stellingen aansloeg, toen hij de pauselijke banbul in de vlammen wierp, toen waren dat daden van gehoorzame kerkreformatie, maar daardoor waren het óók daden met een eersterangs politieke beteekenis.

Nog eenmaal wordt dan het stinkend aas door het Woord geheiligd tot nieuw leven. De gieren trekken zich terug. Europa wordt van-de-kerk-uit gesaneerd en ontvangt ook de kracht om de fanatieke wereldmacht, die in het Oosten komt opzetten (de Turken) te weerstaan. In nieuweren, schooneren luister bloeit ons werelddeel op.

Wij zijn Nederlanders. Maar wij kunnen n i e t s van onze nationale historie verstaan, als we de kerk niet zien. Want Nederland is in de kerk geboren!

Onze vaderen hebben niet tachtig jaar gevochten voor staatkundige vrijheid, maar „voor Godes Woort ghepresen", voor de vrijheid om i n d e k e r k God te mogen dienen naar Zijn Woord. Ze hebben aan koning Philips, als laatste vermaning en appèl op zijn geweten, geen „verklaring van de rechten van den mensch" gezonden, maar een kèrkelijk stuk: de Nederlandsche Geloofsbelijdenis. En ze schreven er in een brief bij: „Wij bieden den rug de slagen, de tong de messen, den mond de breidelstokken, wetende dat wie Christus volgen wil, zijn kruis opnemen en zichzelven verloochenen moet".

Dat was geen lippentaal. Guido de Brès heeft voor deze belijdenis zijn hoofd in den strop gestoken en duizenden deden hetzelfde.

Als daar in het zesde couplet van het Wilhelmus gesproken wordt van „de tyrannie verdrijven, die mij mijn hart doorwondt", dan dachten onze vaderen daarbij allereerst aan de p a u s e l i j k e h i ë r a r c h i e, en het is God geklaagd, dat christenen, die